

ДУСТЛУК

ОКТАБРЬ РАЙОНЫНЫ ИЖИМАГЫЯ СӨЯСИ ГАЗЕТАСЫ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТАБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның
8 июленән бирле чыга.

№96 (7269)

10 август, 1991 ел.
ШИМБӘ

Бәясә 4 тиен.

ИРТӘГӘ—ТӨЗҮЧЕЛӘР КӨНЕ

Кыр батырларына тигезләнегез! Районның ашлык суктыруда иң әйбәт күрсәт- кечләргә ирешкән алдынгы комбайнчылары

Беренче багана—тоткан урыны, икенче—исем фамилиясе, өченче —
хужалыклар исеме, дүртенче—машина маркасы, бишенче—урыв-жыю
башыннан суктырылган бөртек (центнерларда).
(Мәгълүматлар 1991 елның 9 августына).

1. Кыямов Х. К.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	8808
2. Абрамов В. Д.	«Восход»	ДОН-1500	8358
3. Донсков А. Е.	«Большевик»	ДОН-1500	8037
4. Сафин Ә. Ә.	Ульянов исем.	ДОН-1500	6550
5. Нилов Н. В.	Синдряков исем.	ДОН-1500	6100
6. Хәсәнжанов Н. Г.	«Чишмә»	ДОН-1500	5815
7. Бикиев С. З.	«Рассвет» совхозы	ДОН-1500	5500
8. Абдрахманов Р. А.	«Игенче»	ДОН-1500	5420
9. Сөнгатуллин В. В.	«Таң»	СК-5	5400
10. Ситдыйков С. Ш.	XXI партсъезд исем.	СК-5	5130
11. Абдуллин И. Ә.	«Рассвет» совхозы	ДОН-1500	5100
12. Хәлимов М. Х.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	4927
13. Ибраһимов Ә. И.	«Игенче»	ДОН-1500	4910
14. Закиров И. Г.	«Таң»	СК-5	4900
15. Казаков Ю. А.	«Заря»	ДОН-1500	4893
16. Матвеев В. А.	«Алга»	СК-5	4705
17. Вафин Р. Р.	XXI партсъезд исем.	СК-5	4603
18. Нуруллин Р. Ә.	XXI партсъезд исем.	СК-5	4420
19. Шәрәков Ф. Г.	«Алга»	СК-5	4380
20. Фәттахов Ф. Ф.	«Алга»	СК-5	4298

1991 нче ел уңышын уру алдынгылары

Беренче багана—тоткан урыны, икенче—исем фамилиясе, өченче—
хужалыклар исеме, дүртенче—машина маркасы, бишенче—урыв-жыю
башыннан күпме урдырылган (гектарларда).
(Мәгълүматлар 9 августка).

1. Шәфигуллин Р. З.	XXI партсъезд исем.	СК-5	813
2. Алиев С. Х.	XXI партсъезд исем.	СК-5	654
3. Хәлиуллин В. Х.	«Таң»	СК-5	580
4. Әхсанов С. З.	«Игенче»	СК-5	565
5. Демьянов Е. М.	«Восход»	СК-5	516
6. Шәйдуллин И. Б.	«Комбайн»	СК-5	480
7. Захаров Л. С.	«Мамык» совхозы	СК-5	470
8. Зиннуров Ш. Р.	«Игенче»	СК-5	465
9. Бильданов Н. М.	«Чишмә»	СК-5	460
10. Алексеев А. В.	«Сөлчә» совхозы	СК-5	457
11. Хәсанов М. Р.	«Таң»	СК-5	450
12. Родионов А. В.	Синдряков исем.	СК-5	430
13. Миннеголов С. Х.	Муса Жәлил исем.	СК-5	420
14. Захаров В. А.	Синдряков исем.	СК-5	405
15. Волков В. Я.	«Заря»	СК-5	393

Рәсемдә: Т. Г. Ишкаль-
дина кызлары,
(Район төзүчеләренен
күркәм эшләре турында
газетаның 2—3—4 битләр-
ненән укыгыз).

Газетага язылу дәвам итә

Илдәге киеренке хәл,
базар мөнәсәбәтләренә
күчә бару шактый мә-
шәкатьләр тудырса да,
кәгазь һәм элемтә хез-
мәте баяларә артса да,
«Дуслык» («Дружба»,
«Туслах») газетасына
язылу бәясә элеккечә—
ельна 6 сум 24 тиен бу-
лып калды.

Әгәр сез үзегезнен
район газетасына языл-
сагыз, райондагы, рес-
публикадагы, илдәге, чит
жирләрдәге кызыклы
хәбәрләргә укырсыз,
гыйбрәтле язмашлар,
төрле хәлләр белән та-
нышырсыз.

Газетага һәр почта
бүлекчәсендә, хат та-
шучылар аша язылырга
мөмкин. Тик моны хәте-
регездән генә чыгарма-
гыз!

**30 АВГУСТ—РЕСПУБ-
ЛИКА КӨНЕ—ЯЛ КӨНЕ
ДИП ИГЪЛАН ИТЕЛДЕ.**
Татарстан ССР Югары
Советының «Татарстан Со-
вет Социалистик Респуб-
ликасы төзелү көне турында»
1990 ел, 31 август
караарын үтәү йөзеннән
Татарстан ССР Министр-
лар Кабинеты 30 августны
—Татарстан ССРның дәү-
ләт суверенитеты турында
Декларация кабул ителү
көнөн—ЯЛ КӨНЕ итеп
игълан итте.

„Уңыш-91“ пресс-группасы хәбәр итә

Районда урып-жыю төгәлләнү алдында тора.
9 нчы августка барлығы 43712 гектарда бөртекле
һәм бөртекле-кузаклы культуралар уңышы жы-
елды. Бу барлык мәйданның 82 проценты
дигән сүз.

7367 гектар, ягъни 88 процент жирдән солы,
ә 2945 гектардан арпа жыелган, ул барлык
жирнен 84 процентын тәшкил итә. Сабан бодае
райондагы жирләрнен яртисыннан жыелды.

Барлығы 14601 гектарда тунга сөрү үткәрелде,
планга карата 60 процент азык хәзәрләнде.

Хужалыкларда ужым культуралары чачу 771
гектарда башкарылды.

ДАН ФЛАГЫ КҮТӘРЕЛӘ

Соңгы өчкөнлек нәтижеләре буенча район үзә
гендә Дан флагы «40 лет Победы» колхозы
комбайнчысы Хәмит Кашапович КЫЯМОВ хөр-
мәтенә күтәрелде. Ул үзенә «ДОН-1500» ком-
байнында 9 мең центнерга якын ашлык сук-
тырып, район комбайнчылары арасында әйдәп
бара.

Кара, чагыштыр, нәтижә яса!

1991 елның 8 августына терлек азыгы хәзәрләү
буенча мәгълүматлар. Беренче багана—
хужалыклар, икенче— печән, өченче— сенаж,
дүртенче—үлән оны, бишенче салам (процент-
ларда), алтынчы—бер шартлы терлеккә хәзәрлән-
гән азык берәмлеге (центнерларда).

Синдряков исем.	40	116	25	85	11,4
Ульянов исем.	97	108	43	94	11,6
«Правда»	56	258	65	91	16,7
«Восход»	63	211	22	30	12,8
Мичурин исем.	31	113	—	41	7,8
«Россия»	57	187	—	90	13,6
Хафизов исем.	66	151	35	28	9,8
«Путь к коммунизму»	63	79	22	27	6,3
Муса Жәлил исем.	81	187	14	120	14,7
«Родина»	71	138	36	46	10,0
«Игенче»	25	114	40	75	15,8
«Большевик»	113	172	24	40	14,3
«Заветы Ильича»	83	204	94	55	13,4
«Знамя Октября»	70	220	26	83	15,3
«Алга»	52	142	—	86	11,1
«Комбайн»	120	141	174	56	12,5
XXI партсъезд исем.	73	214	21	103	14,9
«Татарстан»	71	202	79	143	17,1
«40 лет Победы»	80	136	—	33	10,5
«Чишмә»	38	107	—	39	6,9
«Таң»	50	74	—	97	8,0
«Москва»	45	163	—	101	11,4
«Үрнәк»	72	124	28	46	8,8
«Лесная Поляна»	160	315	—	110	29,0
«Кондырча»	51	111	7	66	8,1
Кузнецов исем.	26	146	4	29	7,7
«Заря»	48	219	—	51	13,6
«Чирмешән»	67	188	—	73	12,7
«Ленинский путь»	73	113	74	50	9,9
«Беренче Май»	35	131	35	62	9,3
«Төрнос» совхозы	127	114	27	72	12,7
«Мамык» совхозы	66	254	13	44	15,1
«Рассвет» совхозы	63	229	23	91	15,0
«Сөлчә» совхозы	49	147	14	63	10,2
Хужалыкка берләш.	76	48	90	98	2,7
«Яшь көч»	23	140	—	144	16,3
Район буенча	66	147	36	68	10,8

◆ Бер колхоз хәбәрләре

Эш тәмамлана

«Заря» колхозында 60
гектарда тары, 65 гектарда
бодай урып-жыясы калган.
Колхозда бөртекле һәм
бөртекле-кузаклы культу-
раларның һәр гектары 16,8
центнер уңыш биргән. Ко-
рылык үзенекен итте, бор-
чак һәр гектардан нибары
5 центнер гына чыккан.Ә
менә солы—18,8, арыш—

20,9 центнер уңыш биргән.
Комбайннар ашлык тот-
кыч, салам тапагычлар бе-
лән жиһазландырылган.
Шуна күрә дә ашлыгы
урыв-жыелган басулар чис-
та булып кала. Алар ар-

тыннан ук басуларга трак-
торлар төшкән. 340 гек-
тарда ужым чачу өчен
туфрак әзерләнгән, 360
гектарда тунга сөрү үткә-
релгән.

Орлык салына

Хужалыкта бу эш уңыш-
лы башланып киткән. 1992
ел уңышы астына 1400
центнер орлык салынган.
Ужым жирләрнен быел 650
гектарга житкерү карал-
ган. 1230 центнерда күчмә
фонд бар. Борчак һәм со-
лы орлыгы да салганнар
биредә.

В. АҚМУРЗИН,

ЗАМАНДАШЛАР ТУРЫНДА

Гаилә бәхете

БЕР гаилә йөген тартучы ир белән хатынның бер үк коллективта хезмәт итүен һәм гомум йөкне дә бергә күтәрешүен күрү үзе бер күнелле хәл. Бигрәк тә ул тату, унган гаилә булса. Сәйфетдиновлар гаиләсе нәкъ менә шундый гаиләләрдән санала. Гаилә башлыгы Минажетдин Минаф улы 1987 елдан бирле СМУда кранчы булып эшли. VI разрядлы машинист ул. Ә хатыны—Рәйханә Наил кызы IV разрядлы сылаучы-буяучы һөнәренә ия. М. Н. Маликова жи-

тәкчелегендәге алдынгы бригадала эшли.

Минажетдин үзе—идарәнең футбол командасы уенчысы. Егетләр елның елында унышлы чыгыш ясылар. 1990 елда да шәһәр беренчелегенә ярышларда командабыз икенче урынны яулады. 4 ел давамнда команда яшәрә, кешеләр алышына торды. Спортчы өчен гомернең узуы, еллар саны арту шатлык түгел-түгелен. Әмма бу хакыйкәт Минажетдингә кагылмый. Ул әле бүген дә алыштыргысыз

уенчы. Шуньсын да әйтик, Сәйфетдиновлар гаиләсе идарәдә оештырылган спорт уеннарында теләп катнашалар. Уллары Фиданл һәм Руслан да этиләре кебек спортка гашыйк. Бары аерма шунда гына—алар волейболны яратарак тәшәләр.

Ни генә булмасын ата-ананың матур үрнәге балаларында давам итә. Эти-әни булган кеше өчен яшәү мәгънәсе шунда түгелмени?!

Рәсемдә: кранчы М. Сәйфетдинов. Бүгенге көндә ул шәһәр үзегендә 2 мең 150 квадрат метрлы сәүдә майданы булачак универмаг төзелешендә эшли.

БЕЗНЕҢ МАРИЯ

—Бигрәк сөйкемле хатын. Кем соң бу?—дияләр фоторәсемнән күрүчеләр.

Мария Никитовна Маликова ул. Безнең идарәгә 1979 елда килгән иде. Ул чагында II разрядлы сылаучы-буяучы белгечлегенә ия иде Мария. Ә хәзер ул—IV разрядлы оста, бүгенге көндә тапшырыу алдында торган объектта мастер вазифаларын башкара. Аның кул астында 25 кешедән торган сылаучы-буяучылар һәм 10 кешелек балта осталары бригадалары эшли. Алар Яна Чишмәдә үзәк район больницасы бинасын төзиләр. Үзе дә эшне яра-

тып башкаручы һәм зур осталыкка ия булган бу хатынны хезмәттәшләре ихтирам итәләр. Аның оештыру сәләтенә ия булуы, янәшәсендәгеләр өчен жан атып яшәве дә Марианы кешеләр күнеленә шулай якынайтадыр, мөгаен. Үз бригадасындагы һәр кешегә карата гажәеп игътибарлы ул. Һәркемнен нинди уй-хисләр белән яшәвен, нинди борчулар белән янганын каян белеп бетерәдер, бик гажәп. Әмма коллективта берәрсенә гаиләсендә шатлыклы вакыйга булса—гаилә кору, бәби туу, балаларның унышлары яки бүтән берәр яңалыкмы—һәммәсе мәгълүм ана. Котларга да, башкаларга хәбәр итәргә

дә өлгерә, күнелне канатландырып жибәрердәй сүзен дә таба белә. Берәрсә фатир хакында кыенлык кичерәме яки бүтән мәшәкәткәтән иза чигәме—яңа да Марианен ярдәме бик вакытлы килеп өлгерә. Кирәк икән, урынлы таләбән белдереп, житәкчеләр каршына барудан да тайчанмый.

Бу сөйкемле ханымның түм-түгәрәк тату гаиләсе бар, томырылып торган ике кызы үсә. Бар яклап та унган-булган кеше юк ул дияргә яраталар. Бар ул андый кеше! Энә—безнең Мария Никитовна! (рәсемдә).

Г. СӨБХАНКУЛОВА,

53 нче СМУ.

В. Никонорова фотосы.

Туар көнгә өмет бар

«ТНГФ» производство берләшмәсе ПМКсы (житәкчесе Р. Я. Хәсәншин) төзүчеләр көнен эштә унышлар белән каршылай. Узган айда без 140 мең сумлык эш башкардык. Коллективның күз текәп торган осталары, тырыш белгечләре аз түгел. Мастер Г.М. Ермолаев—шундыйларның берсе. Ул эшлэгән объектта план үтәлеше һәм сыйфат өчен дә, коллективның татулыгы һәм бердәмлеге өчен дә кайгырмаска була. Чөнки аны хезмәттәшләренә олысы-кечесе ихтирам итәләр, ярдәм кирәккә—ана таяналар, сүзенә-тәкъдименә колак салалар.

Ташчылардан И. Зарипов, Н. Ерышев, отделка эшләрен башкаручылардан Т. Синякова, Л. Имукова, Г. Әюпова, Л. Братусь һәм башкаларның тырышлыгы мактауга лаек. Балта осталары И. Жәббаров, Р. Бәширов, Р. Вәлитовлар да үз эшләренә осталары.

Гомум эшнең унышлы баруында ПТО инженерлары В. И. Кальдяева,

Т. А. Купченконың да өлеше зур. Төзүчеләрнең эшен нәтиҗәле оештыру, аны тиешенчә бәяләү һәм хезмәткә омтылышны кирәгенчә юнәлтә белү—башкаручыларга олы ярдәм булып тора.

Дәрес, төзүче хезмәте бик күп кул көче сорый ул. Механикаштырылган эшләр аз әле бездә. Соңгы елларда төзү материалларына һәм жиһазлар өчен запас частыларга кытлык үзен сиздерми калмады. Махсус белгечлеккә ия булган кешеләрне дә без теләгәнчә күп дип әйтә алмыйбыз. Эшләрнең яшәү-көнүреш шартларын жинеләйтү мәсьәләсе дә бүгенгәчә урынында кала килә. Әмма коллектив бу кыенлыкларның кайчан да булса жинеләчегенә ышанып, шуңа өметләнеп эшли. Күпме яхшырак эшләнсәк, ул көннен шулкадәр иртәрәк килүенә өметләнү бу.

Н. ПЕТРОВА,
ПМКның партосешма секретаре.

Тырышып эшлибез

«Коопстрой» төзелеш участогынан В. Чванов бригадасы хәзерге вакытта Якушкинода кибет бинасы төзи. Әлегә кибетнең сәүдә майданы 100 квадрат метр булачак. Авыл хезмәтчән-

лар асрау өчен торақ төзи.

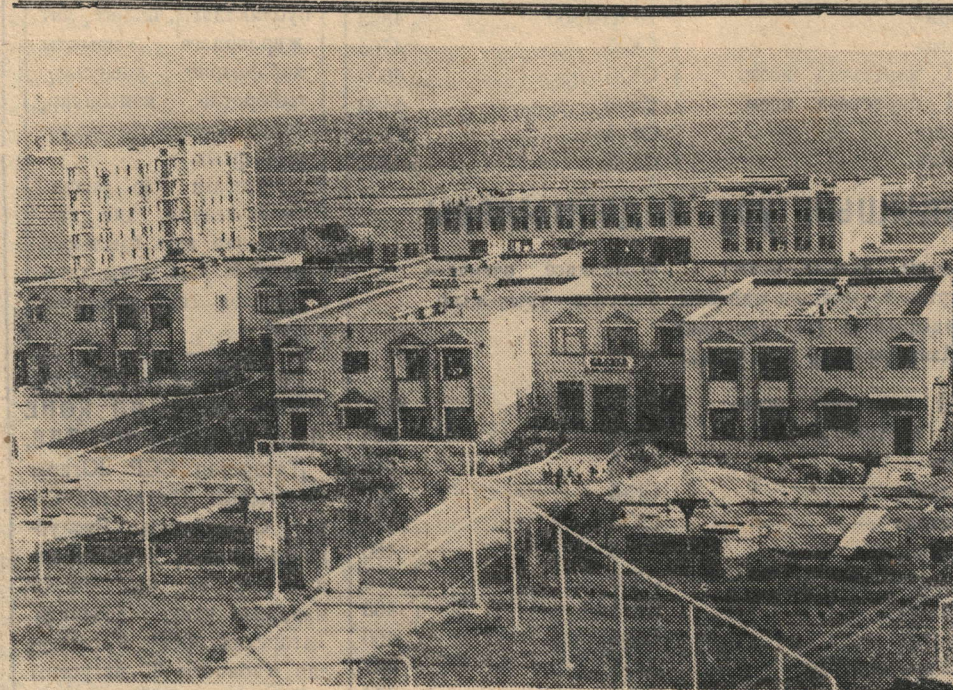
Материал кытлыгына һәм эшче куллар житешмәүгә дә карамастан, эш темпын киметмичә эшләргә тырышабыз.

Моннан тыш быел безнең участок район потребительләр жәмгыятенә ярдәмче хужалыгында ана дунгыз-

лар асрау өчен торақ төзи.

Материал кытлыгына һәм эшче куллар житешмәүгә дә карамастан, эш темпын киметмичә эшләргә тырышабыз.

С. ГОМӘРОВ,
профком рәесе.

Төзүчеләребезнең фидакар хезмәте нәтиҗәсе буларак

шәһәребез көннән-көн үсә, яңара, матурлана бара.

Н. Квашнина фотосы.

Якты йөз белән

Ремонт-төзү участогы йортлар төзү, шәһәрдәге торақ фондын ремонтлау һәм асфальт юллар салу белән шөгыльләнә. Коллектив июль аенда 309 мең сумлык эш башкарып планы үтәүгә иреште. Ә бүген сүз гомум уңышка аеруча зур өлеш кертүче бригадалар турында.

Юлларга асфальт жәюче комплексы бригадала (мастер З. Минһажев) 50 ләп кеше эшли. Аларның хезмәте сезонлы булуы белән башкалардан аерылып тора. Быелгы сезонда бригадалага 1 миллион 400 мең сумлык эш башкарырга дигән план бирелгән иде. Бүгенге көндә аның 954 меңе эшләнде инде. Бригада быел «Үрнәк» колхозында 3 километрдан артырак юл салды, шәһәрнең Островский урамында 4630 квадрат метрда ике катламлы асфальт жәелде. Куйбышев урамын тулысынча, Комсомольская, Бауман һәм Суворов урамнарын өлешчә асфальтлады. Хәзерге вакытта бригадала «Ленинский путь» колхозында юл сала.

Комплексы бригадала егетләренән асфальт-бетон заводы (АБЗ) электригы Р. Жиһаншин, АБЗ операторлары К. Гобәйдуллин, Р. Әбжәббаров, шоферлар И. Иштуллин, И. Ганеев, С. Кубасов, асфальт таратучылар А. Тихонов, П. Савагачев, электр ярдәмдә, эретеп ябыштыручы Г. Халитов, экскаваторчы Ә. Якупов коллективның ихтирамын казанган эшчеләрдән саналалар.

Буяучы-сылаучы кызлар бригадасында (мастеры В. Гыйззәтуллина) 24 кеше эшли. Алар шәһәрдә торақ ремонтлылар. Июль аенда планда каралган 25 мең урынына 29 мең сумлык эш башкардылар. Бригаданың Л. Хәммәтова һәм М. Солтанова, Ф. Илмухина звенолары аеруча тырыш.

Ташчылар бригадасы (житәкчесе И. Хәсәнжанов) егетләре бу көннәрдә К. Маркс урамындагы 3 этажды (9 квартиралы) йортны төзеп бетереп киләләр. Моннан тыш Кормыш микрорайонында ике индивидуаль йорт төзелешендә дә алар эшли.

Гомумән, РСУ коллективы профессиональ бәйрәм көнен якты йөз белән каршылай.

Н. ГИЙЛЬФАНОВА,
партосешма секретаре.

ТӨЗҮЧЕЛӘР ШАЯРТА
«Бер кадак та сукканың юк»,—дип
Эйтәсез лә юкка бит,
дустым,
Салган чакта дача
төзелештән
Никадәрле кадак мин
«суктым».

Ш. ШӘРӘПОВ.

МСО: уңганнарның күркәм эшләре

Көн артыннан КӨН

Жәмһүриятебездә беренче Норлат шикәр заводы корылган ерак илленчеларда тупланган төзү-монтаж участогыннан юл алган оешма эшләренә колачы һәм күләме буенча бүген дә районда иң зуры: еллык эш күләме 9,5 миллион сум тәшкил итә. Авыл төзелеш оешмасы буларак, бу эшне сиксәнләп объектта алып барырга, кем әйтмешли, планын бөртекләп жыярга туры килүен дә әйтсәк, төзүчеләрен хезмәтә никадәр мәшәкәтләнеп икәнлеген аңлашылабыз. Әмма, планнар никадәр генә киреңкә булмасын, елның елында унышлы үтәлеп бара, объектлар нигездә үзвакытында сафка кертелә икән, димәк, коллективның үз алдында торган бурычларны башкарып чыгарга хәле жите. Төрле подразделениеләрендә сизгә йөзләп кеше эшли торган оешма уңганнарының горурланырлыклары бар.

Беренче яртыеллыкта башкарылган төзү-монтаж эшләре күләме генподряд буенча 4,7, шул исәптән үз көчләребез белән үтәлгән 3,8 миллион сумлык булды. Әлбәттә, кулланучыларны эзәр товар продукциясе кызыксындыра. Ул яктан күрсәткечләр тагын да куанычлырак: тапшырылганы 1,6 миллион сумлык булды һәм плаң 170 процентка үтәлде. Мондый зур үсешкә беренче чиратта планнан тыш торақ йортларны сафка күртү исәбенә ирешелде. Аларның гомуми мәйданы өч мең квадрат метрдан артып китте. Бу—ике планнан күбрәк дигән сүз. Алар арасында колхоз-совхозларда салынган аерым йортлардан тыш, сөт-май комбинатының 22, үзбездә кирпеч заводының 8 квартиралы йортлары бар. Чиратта—шикәр заводының 24, ит комбинатының 33 квартиралы йортлары. Болардан тыш та телгә алып сөйләшкән производство һәм көнкүреш объектлары байтак. Ләкин бүген сүзгә күбрәк шул объектларны сафка бастыручылар турында сөйләсә килә.

Эшнең унышы һәркайдагыча төзелештә дә

Нигез ташын салучылар

хезмәтенә нык бәйлә. Бу оракта беренче чиратта монтажчылар һәм ташчыларны күздә тоталар. Алда телгә алынган күрсәткечләрен дә саллылары алар өлешендә була. Бу яктан һәр ике колонна егетләрен дә тырышлыгы сок-

Рәсемдә: Фаил Исхаков.

ланырлык. Эне аларның бер төркеме. Яшь төзүче Фәрхат Сөләйманов егетләре. Рәсемгә төшәргә дигәч кенә кулларын кая куярга белми каушап азапланды алар, эш дигәндә үт уйната торган ул куллар биек гына да ничә йорт, гараж монтажды инде. Хәзер дә егетләр мөһим ашыгыч объектта—«Лесная Поляна» колхозында терлек абзарту өчен тырышалар, шунда торып ук эшләр. Утлы жөйләр остасы Александр Казанцев та алар белән. Теге яки бу объектның каркасын гына монтаждлап калмыйлар егетләр, таш эшләрен дә үзләре башкаралар.

Ә Рәстәм Хәсәншин бригадасы исә эретеп ябыштыручылар һәм монтажчылардан гына тора. Шуна күрә һәр квартал саен иң югары күрсәткеч аларныкы була да. Болары инде монтаждлау эшендә, кем әйтмешли, поты белән тоз ашаган егетләр. Яшь аермалары бик төрле булса да, эшләре чын егетләрчә.

Ташчылар турында сүзгә исә Фаил Исхаков бригадасыннан башлыйсы килә. Иң яшь коллективларның берсе, әмма һич тә сыеклардан түгел. Моңа кадәр СПТУның төп корпусында сокланырлык итеп эшләделәр: күзгә күренеп күтәрелде бина. Ә бүген икенче бер мөһим объектта алындылар: шунда торып, вакыт белән санашмыйча Сәләнгеш мәктәбен салалар. Фаил (рәсемдә) иң әүвәл үзе тырыш егет, шуна күрә башкалардан да таләп итәргә бар. Егетләрен дә кулы эшкә ятып торганнарын бик тиз күрә ала һәм аларның осталыгын үстерү, күңелләрен күрү турында данми кайгырта. Сонгы вакытта гына да өч егет ташчы һөнәренә серләрен үзләштерде бирдә.

Равил Мусин бригадасы исә—беренче колоннаның горурлыгы. Күптәнге, стабиль коллектив. Әгәр ташчыларга шәхси кләймә сугу хокукы бирелсә, оешмада моңа иң беренче булып шушы бригада лаек булыр

иде мөгаен: иң сыйфатлы эшләүче коллектив.

Нигез ташын салучылар турында сөйләгәндә оешманың иң өлкән ташчылары Николай Петрович Семочкин, Геннадий Тимофеевич Захаров, Илья Максимович Тихонов кебек ветераннарны телгә алмау гонан булыр. Юрий Гаврилов, Анатолий Огонев, Руслан Файзуллин егетләре дә коллектив унышына саллы өлеш кертәләр, кыскасы, алар салган нигезнең ышанычлы булуы өчен тырышалар.

Ә алардан эстафетаны балта осталары кабул итеп ала. Дөрес, балта остасы дигәч тә, аларга гел агач эше белән генә шөгьльләнергә туры килми. Беренче ПМКның Раил Гәрәев егетләрен фотограф эне түбә япканда рәсемгә төшереп алган. Анысы, түбәнә күп ябарга туры килде быел аларга, «Төрнәс» совхозында гына да уң йорт салынды бит—үзе бер урам. Әхтәс Саттаров һәм Виктор Кузьмин егетләренә еш кына бетончы хезмәтен дә башкарырга туры килә. Беренчеләре инде телгә керткән объект—ит комбинатының май тоткыч цехында зур чыдамлылык күрсәтсәләр, Кузьмин бригадасы сонгы вакытта тимер-бетон эшләнмәләр заводы төзелешендә «пропискада». Ләкин кайсы гына объектта да сонгы сүзгә хатын-кызлар әйтә дисәк әлләни арттыру булмас, чөнки алар—һәр корылмага

Гүзәл төс бирүчеләр

Әйе, әйе нинди генә икитәрлек проект буенча салынган бина да алар кулы тигәнгә кадәр шыксыз бер корылма булып кала бирә. Ә алар артыннан инде көлеп тора. Ничек шулай булмасын ди, чөнки алар үзләре һәрберсе кабатланмас гүзәллек дөньясы бит. Һәм гүзәллек ташып торган күңелләрен куеп

эшләгән эшләре, билгеле инде, үзләренә йөзләрдәй балкый.

Безнең оешмада биш бригадала бүленгән алты дистә кеше алар. Һәм бүген бәйрәм уңаеннан берәүләрен мактап, калганнарын һич тә үпкәләтәсе килми. Әле менә Тамара Григорьевна Ишкальдина бригадасын рәсемгә төшерүгә без дә һич тә аларны башкалардан аерып куярга теләүдән түгел. Моңың сәбәбе—бригаданың бүгенге көндә иң мөһим объектта—Түбән Норлат мәктәбенә яңа бинасында сылау-биззү эшләре башкаруларында. Мәктәпне яңа уку елына өлгертеп балаларны да, укытучыларны да куандыруларын күрәсе килә, әлбәттә. Мондый объект аларда ят нәрсе түгел инде—моннан элек Илюткинода шулай тырышканнар иде, бу юлы да сынатмаслар дип ышанабыз. Коллективның бердәмлегенә һәм, һәркемдә жаваплылык хисе зур.

Рәбыйга Шинәповна Шиндуллина, Римма Ильинична Кузьмина кызлары бүген шикәрчеләр өчен салына торган торақ йорт төзелешендә. Күңел жылысы белән сылаган, буяган диварларынан ул фатирларда, яшәячәк кешеләргә дә жылылык бөркелеп торасына шик юк. Бүлмәләренә гүзәл итү, еш кына (һәм анысы сер түгел) ташчыларның кайбер житешсезлекләрен дә каплау өчен ничәмә-ничә тонна измәнә кул белән сылап чыгарга туры килә бит аларга. Ә шул ук кулларны өйдә күпме эш көтә тагын. Һәм монда хатын-кызларыбызның чыдамлыгына сокланырга, әллә аларның хезмәтен аз гына булса да жинеләйтә алмавыбыздан оялырга—белмәссен. Һәрхәлдә, иңкәдәр генә авыр хезмәт булса да сайлаган һөнәрләренә икешәр дистә ел бие тугры калган хатын-кызларыбыз алдында да, алар белән янәшәдә эш-

ләүче яшьләр каршында да баш иябез.

Әйе, төзелеш иң чыдамнарга гына буйсына. Шулай да күптармаклы производствода аеруча чыдамлыраклар эшли торган

Кайнар нокталар

да бар. Сүзгәбез төзелеш материаллары комбинаты хакында. Аның измән-бетон узелында эшләүчеләренә йорттагылар йокыдан торышка ипиен пешереп өлгергүче хужабикә белән чагыштырып идем мин: төзүчеләр иртән эшкә вакытында керешә алсын өчен тырыша бит алар.

Рәсемдә: Л. Н. Мамонтова.

Өстәвенә, эш жиһазларының да «узган гасырныкы» булуын, кул көчә күп кулланылуын да әйтсәк, биредә инде ничә еллар һамуслы хезмәт куючылар Минтәҗимә Талиповна Иманголова, Людмила Никифоровна Мамонтова (рәсемдә), Анна Васильевна Александрова, Мөгъзүмә Исмагыйльевна Сөгъдиева һәм башка уңганнарың түземлегенә гажәлләнергә генә кала. Комбинатның икенче бер цехы тимер-бетон эшләнмәләр чыгара һәм төзүчеләр үзләрен шундый мөмкинлекке булу белән горурланаалар. Югыйсә, республикадагы хужалыкара төзелеш оешмаларының барысында да юк әле андый цех. Быелның жиде аенда гына да цех 600 м³ тимер-бетон эшләнмәләр һәм 1800 м³ блоklar чыгарган.

Комбинатның тагын бер мөһим цехы—Каравил Тавындагы кирпеч заводы. Анысы хакында язганыбыз булды инде. Әмма коллективның унышлары елдан-ел берәгәйләрәк була баруын әйтеп үтми мөмкин түгел. Менә быелгы бәйрәмне дә завод 4 миллион данә кирпеч сугып каршылык һәм август башына ук мондый күрсәткечкә бер елны да ирешкәнә юк иде әле. Ул гына да түгел, быел ике смена: Олег Арбузов һәм Николай Мандрейкин сменалары миллионды чикне бер вакытта диярлек уздылар. Өченче смена да миллионер инде бүген. Димәк, ел арты ел осталык арта дигән сүз. Һәм эше көнө-төнә бара торган бу (Ахыры 4 нче биттә).

Рәсемдә: яшь төзүче

Фәрхат Сөләйманов

егетләре.

Рәсемдә: 1 нче ПМКның Раил Гәрәев бригадасы

производства унышның бары тик тырыш хезмәт нәтижәсендә генә килүе бәхәссез. Анысын кирпеччеләргә булышырга килүчеләр дә ачык ачлылар. Ул миллионнар артында заводның үз эшчеләре белән беррәттән, төзүчеләреннән дә, идарә аппаратында, оешманың башка тармакларында эшләүчеләреннән дә тырышлыгы ята, мәктәп балаларының да булышылыгы тиде.

Комбинатның өченче—паркет цехы да үз продукциясен бирә башлады. Аның беренче партиясе әнә шул

кирпеч заводы эшчеләре өчен төзелгән йортта файдаланылды да инде. Киләчәктә аның продукциясенә ометнен бик зурын багыйбыз әле.

Алар турында сүзгә ахырына калдырсак та, оешманың унышлы эшләвен хәл итүче төп служба, төзүчеләргә

Ышанычлы таяныч

булып автотранспорт һәм механизмнарны берләштергән подразделение кала.

эштә.

Бер генә күтәртү краны, бер генә машина эшкә чыкмый калса да шунда ук сизелә бу. Ә предприятиядә автомобильләр генә житмештән артык. Соңгы еллардагына да техника паркы 700 меңнән күбрәк сумлык яңа техника белән тулыландырылды. Һәм коллектив алдында был техниканың файдалы эш коэффициентын күтәрү, төзүчеләреннән алар хезмәтенә булган ихтыяжын мөмкин кадәр тулырак канәгатьләндерү бурычы тора. Ул яктан беренче игътибар кирпеч заводының өзеклексез эшлә-

вен тәэмин итүгә юнәлтелә. Эскаваторчылар Виктор Иванович Иванов һәм аның алмашчысы Дамир Мостафин житкерелгән планнарын 140 процентка үтәп баралар. Сергей Яфанов белән Талип Мөхәмәдиев тәүлек бие диярлек вахта ташуда. Кранчылар Фаиз Сафин һәм Гомәр Гобәйдуллин, шоферлар Сөләйман Шәһидуллин, Юрий Логинов һәм башкалар шулай ук эштә югары күрсәткечләр белән куандыралар. Һәм алдыңгы транспортчыларны, механизаторларны күпләп телгә алырга мөмкин.

Ышанычлы таяныч дигәнне оешманың һәр тармагына карата әйтсәк тә урынлы. Чөнки кайсыгына участокта тоткарлык чыкса да аның бөтен эштә чагыласы ачык. Шуңа күрә хезмәткәннән тормыш-көнүрешкә, кәефе турында кайгырту да зур әһәмияткә ия. Анысын беренче чиратта оешманың балалар комбинаты коллективы тәэмин итәр иде: нәкъ менә андагы тәрбиячеләр, тәрбияче ярдәмчеләре төзүчеләреннән эштә тыныч күнел белән эшләве турында кайгырталар бит. Торак-коммуналь контосында эшләүчеләр дә халыкның көнкүреш шартлары канәгатьләнерлек булсын өчен кулларыннан килгәнчә һәм мөмкинлекләреннән чы-

Кайгырту программасы

моның белән генә чикләнми. Алары аның болай да тиеш нәрсәләр. Ә тормыш көннән-көн катлаулана барган шартларда аны ничек тә жинеләйтү, һич югы, авырлыкларны киметү буенча чаралар күрү сорала. Шулардан берсе—эшчеләреннән торак шартларын яхшырту мәсьәләсе. Бүгенге көндә оешмада индивидуаль торак төзелешенең калачы кин. Уннан артык гайлә усадьба тибьндагы фатирларда яши инде, хәзерге вакытта шундый ук йорт өлгертеп килүчеләр саны да дистәдән артык. Барысы да льготалы шартларда салына торган ул йортлар оешмага финанс һәм материал ягыннан авыр йөк булып төшсә дә, администрация һәм профсоюз комитеты эшчеләреннән интересларын алгы планга куялар.

Эшчеләр турында кайгыртуның икенче бер юнәлеше—ит жигештерү. Бүгенге көндә ярдәмче хужалыкта мөгезле эре терлек һәм дунгыз симертелә. Моңа кадәр итне бәйрәмнәр алдынан өлешеп кил-

дәк, а көздән аның белән регуляр төстә тәэмин итәргә мөмкинлек булып дип көтәбез. Чөнки был оешманың ярдәмче хужалыгы бермә-бер кинәйдә—анысын махсус жир мәйданы белән үк оештырып жибәрдек. Бәйрәм алдынангына эшчеләреннән куандырган тагын бер вакыйга булды—оешма территориясендә көндәлек ихтыяж товарлары сату буенча үзбөзүнең кибет ачылды.

Быелдан башлап территориядә ашханә эшләве, сәламәтләндерү комплексы, поликлиника ачылуы турында газеталарда сүз булган иде инде. Жәй уртасындагына тагын бер яңалык булды: фитобар эшли башлады. Һәм бу кайгырту программасының һич тә ахыры түгел әле.

Әлбәттә, шундый зур оешмада эшләр гел шомагына бармый. Беренче чиратта материал кытлыгы азапласа, икенчедән объектларның күп булуы иркенләп эшләргә жай бирми. Бәйләреннән кискен күтәрелүе дә үзен сиздерми калмады. Әмма коллектив, эйткәнбөзүчә, үз алдында торган бурычларны хәл итәргә сәләтле.

Р. ГЫЙЛЬМЕТДИНОВ,
МСОның кадрлар бүлегенең начальнигы.

Объектив елмая

Рәсемдә: истәлек өчен гайлә белән рәсемгә төшкәннәр.

(Төрөкмән ССР),
(ТАСС фотохроникасы).

КАЗАКЛАР САКЛЫЙ

Магнитогорск тирәсендәге бакчаларны хәзер Оренбург Казак гаскәрләреннән Магнитогорск жәмгыяте казаклары саклай. Йорт башынан айга 10—15 сум—түләү шундый. Аның каравы казаклар объектлар талана яки янгын чыга калганда килгән зыяны тулысынча түләргә өсләренә ала.

Уңыш язмышы кемне борчый?

Очрашулар дәвам итә

Транспорт дисциплинасын тикшерү максатларында рейд бригадасының бер экипажы Синдряков исемендәге, «Яшь көч», «1 нче Май» колхозларына, ә икенчесе «Заря», «Родина», Кузнецов исемендәге колхозларга һәм «Төрнәс» совхозына юнәлдә.

Сөгәт төнгә 11 ләрдә Түбән Чаллы авылы янында ГАЗ-53 (94—45 ТБЗ номерлы) машинасын туктаттык. Синдряков исемендәге колхозның баш инженеры карамагындагы машина булып чыкты ул. Аның шоферы С. Емельянов «бәйрәмчә кәефләнгән» иде һәм машинаны үз максатларында файдалану өчен китеп барышы икән. Иске Чаллыда шофер А. Кистенев һәм ындыр табагы мөдире В. Мельниковның исерткеч эчемлекләр белән сыйланып яткан чагына туры килдек. Сөгәт төнгә 12 ләрдә узып барган машинага туктарга сигнал бирдек. Әмма ул берни булмагандай китеп барды. Ә инде барыбер туктарга мөжбүр иткөч, аның шоферы С. Писчасов булуы ачыкланды. Аның янында баш агроном

Г. Никифоров та утырган икән. Никифоров милиция хезмәткәрләренә күрәп төрмәс өчен шоферга туктамаска әмер биргән. Ә Писчасов «турылыклы солдат» буларак, «командирның» боерыгын үтәгән. Әлеге «батырлыгы» өчен ул 3 елга машина йөртү хокукыннан мәхрүм ителде. Ә Никифоровның шоферлар белән эчеп йөрүен жәмәгәтчелек бәйләсен.

20 июль көне календарда кызыл төс белән дә билгеләнмәгән, югысә. Әмма бу төндә безгә «бәйрәмчә кәефтәге» 6 мотоциклчы белән очрашырга туры килде. Һәм аларның бсы да транспорт белән идарә иткәндә туктатылдылар. Мондый «активлык»ның сәбәбе дә тиз ачыкланды: колхоз рәисе С. И. Белогоубов хужалык мәшәкәтләрен кайгыртып Ульянов өлкәсенә киткән булган икән.

Рейд бригадасының икенче экипажы да мажаралы хәлләргә очрады. Рейдчылар Якушкино авылында Сөләй УТТсыннан килгән шофер М. Фәхрисламовның һәм «Заря» колхозы комбайнчысы В. Ярушкинны тук-

таттылар. Алар икесе дә «салган баштан» иде. Житмәсә, яңа иген уңышынан үзләренә «өлеш чыгарырга» да тайчанманнар.

«Төрнәс» совхозында исерек килеш машина йөрткәне һәм аны үз максатларында файдаланганы өчен Бөгелмә УТТсыннан килгән шофер В. Чесноковны туктаттык.

«Октябрь» ремонт-техник предприятиесенең шоферы А. Деметьев үзе дә исерек халда ЗИЛ-157 машинасында өч егетне Каравыл Тавы авылына өйләнергә (!?) алып килгән. Ике «кинягә» төнне милициядә үткәргә туры килде. Чөнки алар үзләреннән нинди авылга баруларын белерлек һәм милиция хезмәткәрләрен хулганнардан аерырлык та хәлдә түгел ләр иде. Житмәсә, катлыкаты итеп сүгенергә дә бик осталар икән.

Кыскасы, чираттагы рейд шулай узды.

Х. ӘЮПОВ,
Октябрь район эчке эшләр бүлегеннән ГАИ начальнигы, милиция капитаны.

БЕЛДЕРҮЛӘР

«Татнефтегеофизика»ның механикалаштырылган күчмә колонна производство берләшмәсенә даими эшкә ПТО начальнигы, баш бухгалтер, пропраб, мастерлар, ташчылар, монтажчылар, ярдәмче эшчеләр, базага каравылчы кирәк. Хезмәткә түләү—штат расписаниесе буенча, 15 процент район коэффициенты өстәлә.

Ялгызларга тулай торактан урын бирелә.

Адрес: Норлат шәһәре, Молодежная, 1. Телефон: 2—21—50, тимер юл коммутаторы аша—3—71.

х х х

Карасу кызыл төстәге, 8 айлык бозау югалды. Күрүченең Кизләү авылында яшәүче Галия Сәйфуллиналарга хәбәр итүе сорала.

х х х

1991 елның 4 августында 1,5 яшьлек карасу кызыл төстәге тай югалды. Аягында жөе бар. Соңгы вакытта аны Егоркинода күргәннәр. Күрүчеләреннән 2—20—41, 3—62—40 телефоннары аша хәбәр итүләрен сорыйбыз.

х х х

Жирле Советлар йортында яшәүче Бөек Ватан сугышында катнашучылар фатирга түләү һәм коммуналь хезмәтләр буенча льготалар өчен хәрби комиссариаттан белешмә алып китерергә тиешләр.

х х х

МППга шикәр заводы районындагы канализация чистарту корымаларында эшләү өчен эшчеләр, насос жайланмаларына машинистлар, операторлар, электромонтерлар кирәк.

МӨХӘРРИР

Ө. У. АВДУЛЛИН,

Учредительлар халык депутатларының Октябрь район Советы, КПССның партия оешмасы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕН АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәржемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге—2—22—81, жаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнжешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәржемә ителә. Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе. Күләме—1 басма табак. Заказ 96. Тираж 3415.